

*Василь Васильович Ягупов,
доктор педагогічних наук, професор,
провідний науковий співробітник
Інституту ПТО НАПН України*

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ КЕРІВНИКІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЯК СУБ'ЄКТІВ УПРАВЛІННЯ

У статті проаналізовано інформаційно-аналітичну компетентність керівників професійно-технічних навчальних закладів у системі професійно-технічної освіти та обґрунтовано зміст поняття „інформаційно-аналітична компетентність”.

***Ключові слова:** інформаційно-аналітична діяльність; інформаційно-аналітична компетентність; керівник професійно-технічного навчального закладу.*

В.В. Ягупов

ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ КОМПЕТЕНТНОСТЬ УПРАВЛЕНЦЕВ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ТЕХНИЧЕСКИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ КАК СУБЪЕКТОВ УПРАВЛЕНИЯ

В статье проанализировано информационно-аналитическую компетентность управленцев профессионально-технических учебных заведений в системе профессионально-технического образования, обосновано содержание понятия „информационно-аналитическая компетентность”.

***Ключевые слова:** информационно-аналитическая деятельность; информационно-аналитическая компетентность; управленец профессионально-технического учебного заведения.*

*Vasyl Vasyliovych Yagupov,
Doctor of pedagogical sciences, professor,
Leading scientific research fellow of
the Professional Technical Education Institute,
National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine*

**Informational-analitical Competence of the Vocational Schools Directors
as Management Actors**

The article analyzes informational-analytical competence of the vocational schools directors in the system of professional technical training. It proves concept "Informational-analytical Competence".

Key words: informational-analytical activity; informational-analytical competence; vocational school director.

Актуальність статті. Сучасне суспільство є інформаційним, що висуває принципово нові вимоги до ПТО та до її керівників. В управлінській діяльності керівників системи ПТО взагалі та керівників конкретних ПТНЗ має постійно враховуватися швидке старіння наукового знання, різноманітної навчальної та службової інформації, інформаційних технологій тощо. Це, безумовно, має суттєвий вплив, по-перше, як на всі складові професійної підготовки майбутніх фахівців у системі ПТО, так і на управлінську діяльність керівників ПТНЗ, які мають своєчасно та випередженням відреагувати на такі зміни в цілях, змісті, технологіях і результатах професійної підготовки майбутніх фахівців. По-друге, успішність модернізації системи ПТО залежить від ефективної діяльності всіх її суб'єктів, серед яких є особлива категорія – це її керівники, які надають процесу модернізації цілеспрямованості й керованості. По-третє, це висуває підвищені вимоги до управлінської компетентності керівників ПТНЗ, серед основних критеріїв її сформованості є готовність і здатність до постійного оновлення своїх професійних і фахових знань, перероблення величезного обсягу різноманітної службової інформації та компетентного її використання в управлінській діяльності.

Отже, особливої значущості набуває керівник, який здатний постійно працювати великим обсягом інформації та для якого нова інформація є водночас і «сировиною» і продуктом управлінської діяльності. У зв'язку з цим обґрунтовано наголошується про інформаційно-аналітичну діяльність керівників ПТНЗ і відповідно про їх інформаційно-аналітичну компетентність. У зв'язку з цим така компетентність є, на нашу думку, складовою їх управлінської компетентності як суб'єктів управління в системі ПТО. Її необхідність зумовлено, наприклад, тим, що вони мають постійно здійснювати моніторинг текучих і перспективних потреб ринку праці у відповідних фахівцях різної кваліфікації; бути здатними комплексно сприймати та аналізувати різноманітну інформацію правового, психолого-педагогічного, господарсько-економічного, кадрового, управлінського та іншого службового спрямування, яка стосується повсякденної життєдіяльності та перспектив функціонування ПТНЗ, професійної діяльності різних суб'єктів ПТНЗ і насамперед педагогічних працівників, професійної та фахової підготовки випускників ПТНЗ. Така інформаційно-аналітична робота необхідна для ухвалення управлінських рішень.

Мета статті. Обґрунтування інформаційно-аналітичної компетентності керівників ПТНЗ як суб'єктів управління в системі ПТО.

Аналіз результатів останніх досліджень. Проблема інформаційно-аналітичної компетентності керівників ПТНЗ не було предметом наукових

пошуків і дисертаційних досліджень вітчизняних науковців. Є тільки окремі публікації та дослідження, які стосуються, наприклад, інформаційної культури як чинника успішної професійної діяльності, а також соціальної захищеності особи в інформаційному суспільстві (Н.Г. Джинчарадзе, Р.А. Калюжний, О.В. Матвієнко, Н.Б. Новицька, Г.М. Павленко, Е.А. Сабліна, С.С. Сливка, М.Я. Швець, В.С. Цимбалюк, Ю.В. Яцишин тощо); проблеми становлення інформаційної культури педагога (Т.М. Демиденко, А.М. Коломієць).

Має місце усвідомлення суб'єктами управління в системі ПТО ролі цієї культури в їх діяльності. Так, аналіз наукових публікацій свідчить про те, що науковці починають все більше уваги приділяти технологічним аспектам управління освітою. Зокрема, педагогічні аспекти інформатизації освіти та управління нею досліджують Т. Давиденко, П. Гурій, Г. Єльнікова, О. Єльнікова, Л. Калініна, О. Назначило, М. Плескач та ін. Проблема створення інформаційних систем управління в галузі освіти, у тому числі в системі ПТО, були предметом досліджень таких науковців як В. Биков [5], Н. Величко [6], Л. Майборода [10], І. Савченко [14]. Слід підкреслити про позитивні зрушення останнім часом на цьому напрямі в системі ПТО. Наприклад, з метою підвищення ефективності інформаційно-аналітичного забезпечення органів управління ПТО різних рівнів у межах проекту ЄС «Підвищення ефективності управління ПТО на регіональному рівні в Україні» (Проект) у 2007-2009 рр. було проведено експериментальну роботу щодо створення інформаційно-аналітичної системи управління ПТО. Для цього було створено відповідну інфраструктуру, яка складається з 6 регіональних інформаційно-аналітичних центрів ПТО у пілотних областях, які створені в структурі навчально-методичних центрів ПТО та лабораторії «Всеукраїнський інформаційно-аналітичний центр ПТО» Інституту професійно-технічної освіти НАПН України.

Водночас, структура і зміст інформаційно-аналітичної компетентності керівників ПТНЗ у педагогічних дослідженнях не представлена. Актуальність досліджуваної проблеми зумовлено такими протиріччями між: потребою для суспільства компетентних керівників ПТНЗ і певним консерватизмом в їх управлінській діяльності; потребою для системи ПТНЗ керівників з високою управлінською культурою та недостатньою дослідженістю цієї проблеми в педагогічній науці; потребою для системи ПТНЗ керівників з інформаційно-аналітичною компетентністю та слабкою обґрунтованістю змісту та структури цього виду компетентності, а також педагогічних умов її розвитку в системі неперервної педагогічної освіти.

Виклад основного дослідницького матеріалу. Констатуючи певну активність у дослідженні різних компонентів професійної компетентності суб'єктів ПТО, слід наголошувати, що проблема формування і розвитку інформаційно-аналітичної компетентності керівників ПТНЗ, як важливої складової їх управлінської діяльності, практично не досліджена. Аналіз вітчизняних і російських наукових джерел показує, що досліджувались окремі аспекти інформаційно-аналітичної діяльності фахівців (Ю.С.

Брановський, Н.І. Гендіна, Ю.С. Зубов, В.А. Минкіна, Н.А. Сляднева та ін.), формування інформаційно-аналітичних умінь у педагогів (В.І. Загвязінський, Т.Е. Клімова, Е. Н. Карпенко, Л.М. Кустов, О.Я. Найн тощо).

У загальному плані інформаційно-аналітична компетентність менеджерів представлена в психолого-педагогічних дослідженнях найменше. Хоча слід підкреслити такий парадокс: дослідники підкреслюють наявність аналітики практично в усіх сферах професійного управління та наголошують, що вона є передумовою прийняття раціональних управлінських рішень. Вони виокремлюють такі основні професійно важливі риси керівника як: «аналітичність мислення, здатність до прогнозування ситуацій і результатів діяльності» [11, с. 94]; «здатність відбирати, систематизувати, аналізувати та узагальнювати інформацію» [3, с. 331]; «здатність розкласти проблему на складові частини, визначити і чітко сформулювати головні в даний період діяльності системи, визначити значущість кожного із змінних чинників, умов, проміжних результатів і таким чином здійснити комбінацію складових елементів з метою прийняття рішення з даної проблеми; здатність до дослідження протиріч у спостережуваних фактах, співставлення різних явищ і до виявлення характеру зв'язку між цими явищами» [18, с. 12].

Н.В. Фролова виділяє такі складові компетентності менеджера:

1) інформаційні здатності до: побудови ефективної системи інформаційних ресурсів, необхідної для формування інформаційно-правової основи прийняття управлінських рішень; затребування певного інформаційного ресурсу в межах оперативного та стратегічного управління організацією;

2) аналітичні здатності до: оцінювання ефективності запропонованої для використання системи інформаційних ресурсів; об'єктивного оцінювання позитивних і негативних аспектів кожного компонента системи інформаційних ресурсів; оперативного аналітичного оцінювання інформаційних потоків, отриманих від кожного компонента інформаційної системи; оперативного й ефективного здійснення аналітичного співставлення інформаційних потоків, що виходять від кожного компонента системи інформаційних ресурсів; формулювання на основі отриманої інформації комплексних аналітичних висновків; інтерпретації, систематизації, критичного оцінювання і використання отриманої інформації в контексті вирішуваного управлінського завдання або проблеми [17, с. 2].

У принципі, ці положення є актуальними для суб'єктів ПТНЗ – педагогічних працівників і керівників. Наприклад, більшість дослідників у структурі професійної компетентності педагога та керівника навчального закладу виокремлюють, як правило, аналітичну складову чи аналітичний аспект. Наприклад, В.О. Сластьонін і Т.В. Абрамова [1] виділяють серед професійних умінь аналітичні, С.С. Аладишев [2] і Т.В. Вдовина – інформаційно-аналітичну діяльність як реалізацію функції управління керівника навчального закладу, С.Ф. Багаутдінова [4], Д.Б. Канаєв [8], І.А. Кіскаєв [9] – аналітичну діяльність як компонента професійної діяльності керівника навчального закладу. Ми наголошуємо про інформаційно-

аналітичну діяльність керівника ПТНЗ, основу якої складають:

– розуміння ролі інформації в життєдіяльності як особи, так і в функціонуванні суспільства;

– знання феномену та призначення інформації в інформаційному суспільстві та професійній діяльності фахівця, а також її впливу на формування сучасної картини світу;

– здатність сприймати інформацію, переробити та враховувати її в своїй управлінській діяльності як суб'єкта професійної діяльності в системі ПТО;

– здатність до аналізу та оцінювання фахової та професійної інформації для цілеспрямованого використання у своїй управлінській діяльності в ПТНЗ як суб'єкту управління.

Відповідь щодо справедливості таких висловлювань ми знаходимо в наукових працях Ю.В. Дементьєвої, М.А. Ковардакової, Н.А. Тоскиної, В.М. Чайки, які стосуються різних аспектів педагогічного аналізу та педагогічної аналітики, О.С. Гайдамак, С.А. Бешенкова, Е.А.Ракітиної, І.М. Кузнєцова – компетентності в сфері інформаційно-аналітичної діяльності.

Ці та інші науковці наголошують, що майбутній фахівець повинен мати сформовану інформаційну культуру, основу якої складає інформаційно-аналітична компетентність. Таким чином, тут ми спостерігаємо логічний і змістовний взаємозв'язок між такими поняттями: «діяльність керівника ПТНЗ» → «управлінська діяльність керівника ПТНЗ» → «інформація» → «аналіз» → «аналітична діяльність» → «синтез» → «синтетична діяльність» → «інформаційно-аналітична діяльність» → «компетентність» → «інформаційно-аналітична компетентність керівника ПТНЗ». Визначальним елементом у цьому ланцюжку є інформаційно-аналітична діяльність керівника ПТНЗ, здатність і готовність якого до неї визначаються поняттям «інформаційно-аналітична компетентність».

У наукових працях українських науковців наголошується про важливість процесів одержання, нагромадження, оброблення і передавання інформації в інформаційно-аналітичній діяльності керівника: така діяльність дозволяє зібрати дані в цілісну картину про те, що відбувається, й спрогнозувати на перспективу дії різних чинників, структур і груп інтересів [13, с. 7]; аналітична діяльність забезпечує інформацією всі етапи управлінського циклу, зокрема підготовку та прийняття управлінських рішень, контроль за їх реалізацією [16, с. 27]; інформаційно-аналітична робота забезпечує всі стадії визначення проблем системи управління та їх аналіз; підготовку та прийняття управлінського рішення; контроль за його виконанням та оцінювання його ефективності [15, с. 7].

Інформаційно-аналітична компетентність менеджера є, на думку Н.А. Зінчук, декомпозицією таких складових, як професійна мотивація формування і подальшого розвитку даної компетентності (мотиви, інтереси, потреби, ціннісні та смислові орієнтації, спрямованість особистості); рівень необхідних і достатніх знань, умінь і навичок; первинний досвід професійної діяльності у заданому напрямі; акмеологічні аспекти, що передбачають

стійку потребу до саморозвитку, самовдосконалення, та наявність сформованої рефлексивної діяльності як чинник успішності особистісного моніторингу власного професійного зростання [7].

Інформаційно-аналітична діяльність керівника ПТНЗ – це безпосередня складова його управлінської діяльності як суб'єкта управління в системі ПТО, яка характеризується цілеспрямованим пошуком, збором, експертною оцінкою, аналізом та опрацюванням різноманітної інформації, яка стосується життєдіяльності та функціонування ПТНЗ як навчально-виховного закладу, та продуктивним її використанням для вирішення управлінських завдань в умовах невизначеності (неповної інформації) в управлінській діяльності.

Вона включає такі заходи:

- пошук, збір та аналіз інформації, у тому числі різних документів;
- опрацювання інформації з різних джерел;
- моніторинг нормативно-правової, навчально-методичної та іншої інформації, яка стосується життєдіяльності колективу ПТНЗ;
- здійснення експертної оцінки отриманої інформації;
- підготовку матеріалів для публічної комунікації та міжособистісної взаємодії зі різними суб'єктами – педагогами, учнями, вищестоящими інстанціями, батьками учнів тощо;
- комунікативно-інформаційне забезпечення проведення нарад, семінарів, інших заходів публічного та службового характеру.

Така система роботи необхідна для вирішення таких організаційно-управлінських завдань у ПТНЗ у навчально-виховному середовищі:

– діагностико-інформаційних: здійснення моніторингу стану справ у ПТНЗ як в освітньому закладі, з'ясування ефективності функціонування окремих його структур і підсистем – навчальних, виховних, культурно-побутових, навчально-виробничих, кадрових, економічно-фінансових тощо; усі моніторингові заходи складають систему дій і лежать в основі управлінської діяльності керівника ПТНЗ; моніторингова інформація насамперед потрібна для об'єктивного оцінювання стану справ у ПТНЗ у цілому та по частинах та прогнозування їх розвитку на перспективу;

– статистико-аналітичних: кількісне узагальнення отриманих даних, які дозволяють науково обґрунтувати конкретну інформацію, яка стосується функціонування ПТНЗ та його різних структур;

– інформаційно-аналітичних: системний аналіз стану справ у ПТНЗ як суб'єкта освітньої діяльності;

– консультативно-інформаційних: аналіз і вивчення нормативно-правових та інших документів, матеріалів і даних, які стосуються функціонування системи ПТО в державі, професійної підготовки фахівців конкретного напряму та визначення специфіки їх фахової підготовки, впровадження їх вимог в навчально-виховну та виробничу практику ПТНЗ.

Отже, тут ми спостерігаємо інтеграцію таких понять як «інформація» й «аналіз», що зумовлено інформаційною природою всього навчально-виховного процесу в ПТНЗ, так і управлінської діяльності його керівника,

оскільки педагогічний, дослідницький, управлінський, виробничий та інші процеси не можливі без інформації. Вона є висхідною «сировиною» та вихідним продуктом цих процесів. Аналіз також є невід'ємною частиною будь-якої інформації, який безпосередньо пов'язаний з аналітикою, що виконує завдання щодо якісно-змістовного її перетворення. Така діяльність ґрунтується на принципах індивідуального та колективного, теоретичного та практичного мислення, що сприяє якісному опрацюванню інформації, яка перетворюється в нове знання та є основою ухвалення певних управлінських рішень. Функціонально таке практичне дослідницьке мислення має науковий характер і передбачає самоменеджмент особи, тобто управлінські процеси безпосередньо пов'язані з опрацюванням певної сукупності інформації з метою отримання нового знання, усвідомленням і сприйняттям нового його смислу та змісту.

Відповідно, можна говорити про аналітичне мислення та аналітичну компетентність фахівця, а в нашому випадку – керівника ПТНЗ. Особливість аналітичної компетентності полягає в специфіці аналітичної діяльності, в процесі якої об'єкти пізнання перетворюються в структури мислення, становляться логічними формами мислення, тобто способами аналізу, синтезу, категоріалізації.

У процесі аналітичної діяльності керівник ПТНЗ вирішує комплекс прикладно-дослідницьких завдань:

- оцінювання стану навчально-виховного процесу в ПТНЗ та його складових;

- оцінювання фінансово-економічного стану ПТНЗ, виокремлення в ньому проблемних ситуацій та їх порівняльний аналіз;

- визначення пріоритетних напрямів управлінської діяльності та виокремлення ймовірних напрямів їх вирішення.

Отже, аналітична діяльність із наукової сфери переходить в прикладну – в управлінську діяльність керівника, яка не можлива без прогнозування, проектування, програмування та моделювання. За її висновками створюється модель вирішення певного управлінського завдання.

Можна виокремити такі особливості аналітичної діяльності керівника ПТНЗ:

- вона з інструменту наукового пізнання перетворюється в інструмент опрацювання різноманітної інформації;

- вона спрямована як на комплексне оцінювання стану справ у ПТНЗ, так і на оцінювання окремих напрямів його функціонування;

- вона виконує і певну наукову функцію, оскільки дає можливість прогнозувати розвиток певних процесів і явищ у життєдіяльності ПТНЗ як суб'єкта надання освітніх послуг, своєчасно з'ясувати певні «критичні аспекти» в функціонуванні ПТНЗ і своєчасно змоделювати напрями їх усунення;

- аналітичне мислення керівника ПТНЗ завжди спрямована на певний практичний об'єкт, наприклад, на моніторинг якості надання освітніх послуг педагогічними працівниками ПТНЗ.

Інформаційно-аналітична робота – це, на думку І.М. Савченко, постійна дослідна діяльність (функція процесу управління), що охоплює своїм змістом широкий комплекс організаційних заходів і методичних прийомів для вивчення й оцінювання інформації про зовнішні та внутрішні чинники, причинно-наслідкові зв'язки функціонування системи управління щодо виконання визначених для неї мети і завдань [43].

Отже, аналітичну компетентність керівника ПТНЗ, як необхідну передумову його успішної аналітичної діяльності, слід розуміти як здатність і готовність вирішувати різноманітні аналітичні завдання наукового, дослідницького, управлінського, педагогічного та іншого спрямування, які забезпечують ефективність конструювання та програмування практичного вирішення управлінських проблем у ПТНЗ. Вона є інтегральною складовою інформаційно-аналітичної компетентності керівника ПТНЗ, яка у свою чергу є важливою складовою його управлінської компетентності.

Інформаційно-аналітичну компетентність керівника ПТНЗ ми розуміємо, по-перше, як складову його управлінської компетентності; по-друге, як здатність і готовність до інформаційно-аналітичної діяльності як суб'єкта управління в системі ПТО, яка має певну специфіку. Ця специфіка пов'язана, з одного боку, з призначенням ПТНЗ та основними функціями, які він розв'язує в системі ПТО та українському суспільстві, а з іншого – призначенням керівника ПТНЗ та його функціями як суб'єкта управління. У зв'язку з цим така його діяльність представляє різновид професійної діяльності фахівця, яка спрямована не стільки на здатність знаходити, оцінювати та використовувати певну інформацію в своїй управлінській діяльності, а скільки на здатність аналізувати, оцінювати та структурувати інформацію, володіти сучасними методами, формами та засобами її опрацювання, прогнозувати на основі опрацьованої інформації розвиток певних явищ і процесів у ПТНЗ та найголовніше – зробити її придатною для «споживання» іншими суб'єктами ПТНЗ.

Інформаційно-аналітична компетентність керівника ПТНЗ – це інформаційно-аналітичні знання, навички, вміння, здатності, професійно важливі якості, особистий досвід у сфері пошуку, оцінювання, використання, збереження, аналізу, оформлення та передачі інформації за допомогою різних засобів, методів і форм управлінської діяльності в ПТНЗ, що дозволяє оперативно орієнтуватися в інформаційному просторі ПТНЗ, приймати участь у його формуванні, а також успішно реалізовувати інформаційно-аналітичну функцію як суб'єкта управління в системі ПТО.

Як підсистема інформаційної культури керівника ПТНЗ ця компетентність визначається рівнем його професійної, фахової та управлінської видів підготовленості, інформаційно-аналітичним досвідом та індивідуальними здатностями, мотивованим прагненням до постійного самовдосконалення, і, водночас, відповідальним ставленням до процесів добування, оброблення та передачі різноманітної інформації. Її змістовне наповнення зумовлено системою посадових компетенцій керівника ПТНЗ та особливістю сьогодення – прийняття рішень керівниками відбувається в

умовах ринкової економіки, а часто в умовах невизначеності й мінливості. У таких ситуаціях інформація набуває значення не лише корисного ресурсу, а й важливого затребуваного продукту.

Суттєвий інтерес представляє структура інформаційно-аналітичної компетентності. Наприклад, О.В. Назначило, яка досліджує розвиток інформаційно-аналітичної компетентності викладачів у системі неперервної педагогічної освіти, виокремлює такі її складові: «У структурному плані інформаційно-аналітична компетентність представляє собою цілісну єдність когнітивного, операційного та рефлексивного компонентів, які взаємодіють між собою за типом координації та субординації. Когнітивний компонент включає систему теоретичних і технологічних інформаційно-аналітичних знань; операційний компонент представлений системою інформаційно-аналітичних умінь, побудованою у відповідності з етапами інформаційно-аналітичної діяльності; рефлексивний компонент регулює інформаційно-аналітичну діяльність викладача за допомогою механізмів самооцінки, самоаналізу, самопроекування і самоуправління» [12].

Ми виокремлюємо такі основні її складові (табл. 1).

Таблиця 1

Інформаційно-аналітична компетентність керівників ПТНЗ

Структурні елементи	Зміст
Ціннісно-мотиваційний	Мотиваційне та особистісне ставлення до інформації та смислу її застосування в своїй управлінській діяльності як суб'єкта управління.
Когнітивний	Наявність системи інформаційно-аналітичних знань (понять, фактів, законів, закономірностей тощо) про інформаційне середовище в ПТНЗ та інформаційне суспільство, сформованість системи практичних знань про застосування інформації в своїй управлінській діяльності.
Поведінково-діяльнісний: аналітично-прогностичний	Здатність до аналізу отриманої інформації та її формалізації, до порівняння, узагальнення, синтезу з даними, що є в наявності, розроблення варіантів використання інформації; до прогнозування результатів реалізації проблемної ситуації, відповідного оформлення результатів аналізу та їх передачі.
інформаційно-технологічний	Загальна культура роботи з інформацією, інформаційна і комп'ютерна грамотність.
інформаційно-реалізаційний	Здатність до практичного використання інформації в управлінській діяльності та в розв'язанні управлінських ситуацій у ПТНЗ.
Комунікативний	Здатність дотримуватися принципів і правил поведінки та спільної діяльності в інформаційному середовищі та комунікативних системах; здатність використовувати інформацію в міжсуб'єктній взаємодії та управлінській діяльності.
Суб'єктний	Рефлексивний та саморефлексивний: осмислення, самоаналіз, саморефлексія та самооцінювання керівником ПТНЗ власної управлінської діяльності та її результатів, уточнення шляхів її організації, визначення на підставі знань і власного досвіду оптимальних методів роботи з інформацією; рівень саморегуляції, пов'язаний з самосвідомістю в управлінській діяльності керівника.

Таким чином, ми проаналізували інформаційно-аналітичну компетентність сучасного керівника ПТНЗ, особливості прояву якої зумовлені багатьма чинниками, серед яких провідними є суб'єктивні

чинники, тобто залежність від особистості керівника ПТНЗ та його відбуття як суб'єкта управління в системі ПТО.

Перспективні напрями досліджень: обґрунтування основних складових інформаційно-аналітичної компетентності керівника ПТНЗ.

Література

1. Абрамова Т.В. Управление аналитической деятельностью педагогического коллектива в образовательном учреждении: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Абрамова Татьяна Владимировна. – Челябинск, 1996. – 199 с.
2. Аладышев С.С. Проектирование системы информационно-аналитической деятельности руководителя общеобразовательной школы на основе ЭВМ : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Аладышев Сергей Сергеевич. – Барнаул, 2001. – 179 с.
3. Ананьев А. Деякі підходи щодо визначення професійно важливих якостей державних службовців / А. Ананьев // Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. праць. – Одеса: ОРІДУ УАДУ, 2002. – Вип. 12. – 342 с.
4. Багаутдинова С.Ф. Направленность структурирования содержания образования на становление готовности студентов дошкольного факультета к аналитической деятельности : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Багаутдинова Светлана Файзрахмановна. – Магнитогорск, 1999. – 170 с.
5. Биков В.Ю. Моніторинг рівня навчальних досягнень з використанням Інтернет-технологій : [монографія] / АПН України; Інститут інформаційних технологій і засобів навчання / Биков В.Ю., Богачков Ю. М., Жук Ю.О. – К. : Педагогічна думка, 2008. – 127 с.
6. Величко Н.О. Індикатори ефективної діяльності професійно-технічних навчальних закладів як інструментарій моніторингу якості і доступності освітніх послуг : [метод. реком.] / Н.О. Величко, Л.А. Майборода, І.М. Савченко та ін. ; за заг. ред. І.М. Савченко. – К. : Прінт, ВІАЦ, 2009. – 37 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ipto.kiev.ua/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=54&Itemid=56
7. Зінчук Н. А. Інформаційно-аналітична компетентність менеджера: значення у професійній управлінській діяльності та передумови формування у ВНЗ / Н. А. Зінчук – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/ITZN/em7/content/08znashi.htm>
8. Канаев Д.Б. Принципы создания и применения электронного инструментария в управлении педагогическим процессом : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Канаев Дмитрий Борисович. – Самара, 2000. – 188 с.
9. Кискаев И.А. Информационно-аналитическое сопровождение работы по совершенствованию учебно-воспитательного процесса в общеобразовательной школе : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Кискаев Ислам Арсланович. – Нижневартовск, 2002. – 311 с.
10. Майборода Л.А. Організаційно-правові засади створення

інформаційно-аналітичних центрів ПТО : [метод. реком.] / Л.А. Майборода, І.М. Савченко. – К. : Принт, 2009. – 49 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://ipto.kiev.ua/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=54&Itemid=56

11. Минкина В.А. Информационная культура специалиста и проблемы ее формирования / В.А. Минкина // Современное библиотечно-информационное образование : [учеб. тетради]. – СПб. : СПбГУКИ, 1999. – Вып. 3. – С.121-136.

12. Назначило Е.В. Развитие информационно-аналитической компетентности преподавателя в процессе непрерывного педагогического образования : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Назначило Елена Валерьевна. – Магнитогорск, 2003. – 193 с.

13. Практичні аспекти інформаційно-аналітичної роботи : [навч. посіб.] / Кол. авт.; за заг. ред. С.О. Телешуна. – К.: Вид-во НАДУ, 2007. – 44 с.

14. Савченко І.М. Актуальні проблеми створення, апробації та подальшого впровадження автоматизованої інформаційно-аналітичної системи «ПРОФТЕХІНФО» / Савченко І.М. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrdeti.com/firstforum/m26.html>

15. Семир'янов Д.Я. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління підрозділами податкової міліції України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.07 / Д.Я. Семир'янов. – Ірпінь, 2004. – 18 с.

16. Сурмін Ю.П. Аналітична діяльність : [посіб. для аналітика неприбуткової організації] / Ю.П. Сурмін. – К. : Центр інновацій і розвитку, 2002. – 96 с.

17. Фролова Н.В. Организационно-педагогические условия формирования профессиональных компетенций у студентов управленческих специальностей – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.yspu.yar.ru/vestnik/pedagoka_i_psichologiy/32_3/.

18. Хмельюк Р.И. Профотбор и первоначальная подготовка студентов пединститутов : : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук. – Л., 1972. – 16 с.

19. Шапиро С.Б. Знакомьтесь: современный менеджер (портрет в интерьере рынка) / Шапиро С.Б., Тарасенко В.В. – Харьков : ЧП «Аркаир», 1997. – 100 с.